

L'ESTEL

de Mallorca

ANTIC S'ARENAL DE MALLORCA

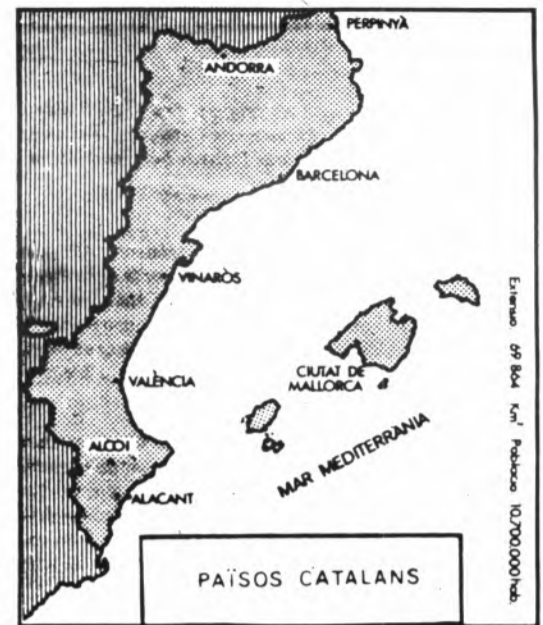

EL DIARI DELS MALLORQUINS

ANY XIII. NÚMERO 283

15 DE GENER DE 1994

PREU: 200 PTS

L'ESTEL VÍCTIMA DE LA MÀFIA

Editorial

L'Estel de Mallorca. El Diari dels mallorquins. ha estat víctima d'amenaques mafioses en forma d'anònim enviat als seus anunciants. Més informació i article editorial a les pàgines interiors.

En Jacinto Esteban és l'amo del restaurant Casa Jacinto de Gènova. Un restaurant especialitzat en embotits de Jabugo i cuina mallorquina. El tracte amb el client és molt familiar. S'hi pot menjar per 1.000 ptes.

Na Carme Roura és la madona del restaurant de les Coves de Gènova. La sarsuela, les anxoves de l'Escala, l'esqueix de bacallà, la vedella amb bolets, les mongetes amb botifarra, els caragols a la planxa i altres delícies de la cuina catalana són les especialitats de la casa. A partir del quinze de gener, hi haurà la calçotada amb la seva salsa. El menú de la casa val 1.500, a la carta s'hi pot menjar per 2.500 o 3.000 ptes. Els clients de la casa tenen opció de visitar les Coves de Gènova, que estan davall el restaurant.

Un exemplar d'aquest periòdic serà regalat a totes les famílies de les barriades d'El Terreno, Cala Major, Sant Agustí i Gènova. Si vos ha agradat, telefonau al 26 50 05 i el vos enviarem cada 15 dies.

El celler Can Pep és la seu del Club Esportiu de Gènova amb sis equips de futbol.

El celler Can Pep, de Gènova, és el lloc de trobada dels genovesos: cafè, botiga i restaurant. Al restaurant es poden menjar porcelles rostides, frit mallorquí i caragols amb fonoll. El preu, unes 2.000 ptes per persona.

N'Antoni Martorell és l'amo del restaurant Casa Gonzalo, de Gènova. Aquest restaurant, obert la 1947, té el nom del seu fundador, l'oncle de l'actual propietari. El pa amb oli amb cuixot i els caragols a la mallorquina són l'especialitat de la casa. També fan carn torrada i arròs brut. El menú val 875 ptes i el preu mitjà a la carta és de 1.200 ptes.

Ja rebeu
L'ESTEL de Mallorca
És molt fàcil!
Telefonau al 26 50 05 i us
l'enviarem cada 15 dies

L'esperit republicà

En Mario Conde, o la fi

Joan Quetgles Professor de Filosofia d'IB

La fallida de Banesto és, pens, un símptoma de la malaltia del sistema productiu de l'Estat espanyol; de que la Restauració monàrquica, decididament, no va. És, en efecte, un pervers sistema de domini de l'oligarquia; i així com dominava l'Estat franquista abans, ara controla la monarquia borbònica. L'anomenen, ells, «L'Estat de les autonomies», però amb la intenció d'amagar amb paraules el vertader rostre de l'Estat, que és més centralista i més espanyolista que mai; hi posen tot de maquillatge per ocultar aquesta lletjor. Pel seu origen, l'oligarquia és terrinent; i ben cert que continua intocada la seva propietat latifundista (Com és sabut, el predomini latifundista es dona a Castella la Manxa, a Extremadura, a Múrcia i a Andalusia). Però, actualment, l'autèntica palanca del poder de l'oligarquia és la banca, la propietat i control de les entitats bancàries i financeres. Són financers, però mai industrials, aquests oligarques hispans; i aquesta és la seva història des de finals de segle passat fins al dia d'avui. Un hom podria pensar que aquest tan famós Mario Conde no és de família aristocràtica, i que els seus èxits financers varen ésser fruit de la seva intel·ligència i del seu esforç. I, en efecte, no estaria mal pensat això; però allò que importa per mantenir una bona línia de pensament és no perdre mai de vista que la *funció social d'un individu concret no ve determinada per la neixença, sinó per la seva pròpia praxi social concreta*; vull dir amb això que el fet que En Conde fos gallec i de família burgesa no lleva que esdevingués un financer, un oligarca espanyol. Es dona el cas d'altres gallecs que s'han fet rics —si bé no tant— i s'han dedicat a impulsar el galleguisme. No, En Mario Conde va decidir fer d'oligarca i d'espanyol; en aquest sentit, feia un espanyolisme desfermat, d'aquest de «tablaos i sevillanes», i mostrava una gran preocupació pel prestigi espanyol dins el món. I, per suposat, era un d'aquells grans tafurs anticatalanistes que, a l'ombra, miren tostemp de fer-nos la vida impossible. Mirau la perfídia del poder: amb part dels beneficis de les tres-centes vint-i-cinc oficines de Banesto al Principat de Catalunya, En Conde finançava el Real Madrid i molts grups esportius que, ideològicament, eren la negació de Catalunya. Si, amics, podem estar contents de la caiguda d'En Mario Conde; penseu que també tenia colossals projectes anticatalanistes aquí, a Mallorca. De bones ens hem lliurat!

El sistema de domini espanyol és un bollot pa tort; no roda bé. No pot rodar bé; de fet, fa segles que no roda bé. Ha ofegat la possibilitat que sorgís una burgesia industrial autòctona espanyola, vull dir a Castella i Andalusia. Ells, els oligarques, des de les seves guaites, sempre seguit, miren la manera de refermar el seu poder i les seves riqueses; repassen una vegada i altra el seu imperi. Consideren que l'amenaça interior és feble i desdibuixada. Varen veure com s'esvaïa la gran amenaça de la revolució

proletària. La burgesia nacional catalana és fraccionada, afeblida, sotmesa als instruments econòmics de l'oligarquia. Als darrers deu anys, ha minvat constantment la importància de la burgesia industrial catalana dins el conjunt de l'Estat. Aquesta és la contradicció principal del sistema, del pa tort hispànic: que *el reforçament del poder de l'oligarquia la mena a l'ofec de les classes productives i a l'esclafament de les estructures econòmiques*.

Als darrers dos segles, una vegada i una altra, l'oligarquia no fa sinó repetir la mateixa mala jugada; però a cada bugada hi perd un llençol —o més d'un—. En refermar el seu domini de classe i els seus privilegis vergonyants fa que el conjunt de l'estat espanyol sigui incapaç de competir amb els Estats industrials que són menats per les respectives burgesies nacionals. Si ells, els oligarques, amb els seus polítics i els seus periòdics (basta veure el blindatge informatiu que s'havia fet fer En Mario Conde), es passen el dia mirant d'afeblir la burgesia catalana, llavors no és d'estranyar que la indústria catalana no vagi esponerosa; a més, són molt àgils, els oligarques, en saltar al coll dels més destacats capitans d'indústria catalans.

A cop d'ull sembla com si ells haguessin guanyat la partida, com si s'haguessin reforçat. Ells així ho creuen. Però aquesta mirada és molt superficial. Han blindat el seu sistema, però aquest Estat no pot seguir, és inviable. Amb el règim franquista, l'oligarquia va quedar molt satisfeta del blindatge que s'havia fet a mida. Amb el règim actual, l'oligarquia ha quedat molt satisfeta de veure com els mecanismes essencials de l'Estat són dins les seves mans. I especialment cofoia de veure com domina els mitjans de comunicació de masses. I com no els ha de dominar si n'és la propietària de la major part! Podria semblar que, a la fi, l'oligarquia espanyola, reconvertida, es posava al davant d'un sistema modern i democràtic. Però no hi ha tal cosa. Tota aparença de

modernitat és una representació, un obra de teatre; l'oligarquia pretén mantenir l'explotació de les classes populars, però de manera que no es vegi el seu domini de classe. I encara més gran és el seu esforç per amagar la submissió i l'espoli de Catalunya. Fan un auto sacramental que s'intitula «Estat de les autonomies».

La crisi de Banesto ha posat de manifest que aquest nou sistema de domini oligàrquic fa aigua. El blindatge d'En Mario Conde no ha superat les contradiccions; per que una cosa és una representació, i una altra, la realitat. Citaré aquí a Garcia-Trevijano, un rar intel·lectual hispà que s'atreveix a dir veritats: «La lliçó magistral que ens ha donat el cas Banesto...és de llibre. Però no d'economia financera o negoci bancari, sinó de teoria del poder oligàrquic, de negoci polític. Fa més de mig segle que la de banquer és, a Espanya, una professió de poder estatal paral·lela a la professió política» (*El Mundo*, 3.1.94). Sigui quin sigui el conflicte d'interessos al si de l'oligarquia, el punt que poso a la vostra atenció, lector, és que, al meu parer, comença la fi del domini oligàrquic a l'Estat espanyol. La contradicció essencial rau en el fet que les grans empreses industrials transnacionals els deixa de ser interessant crear fàbriques a l'Estat espanyol, una vegada que ha caigut el sistema de protecció duanera. Al moment de crisi actual, les filials «espanyoles» de les multinacionals corren el perill de desaparèixer; les condicions que oferta l'oligarquia a les multinacionals són plenes de desavantatges. Tot allò que controla directa o indirectament l'oligarquia tendeix a esdevenir monopoli; allò que ofereix l'oligarquia són uns serveis i uns productes cars i dolents, que no poden competir amb les àrees modernes de l'exterior. Ells, conscients del problema, parlen contínuament de modernització i de repte. Amb la seva ufanor i supèrbia tradicional, fins i tot s'atreveixen a presumir de modernitat en tal o tal altre aspecte, com si amb aquest conjur haguessin de convèncer a qualcú. «Però, homes, se'ls hauria de dir, si el principal obstacle per a la modernitat sou vosaltres mateixos!». Fins ara aquests banquers oligarques s'havien muntat un sistema de crèdit que el més elevat d'Europa —o quasi—. I saps que els hi anava de bé; i saps que en tenien de beneficis sempre sobre segur. Però, és clar, a un preu terrible. A hores d'ara, a l'Estat espanyol, no hi ni una sola —o n'hi ha qualcuna?— gran empresa industrial autòctona capaç de competir dins el mercat internacional; ni una sola gran marca industrial, excepció feta de qualques empreses catalanes, però que no arriben a ser pròpiament grans. Hem de pensar i creure que els ha arribat l'hora, a aquests oligarques golafres.

Auto... Què heu dit?

Fent carrerany

Visquem i coses veurem!, diu la dita popular. És ben certa aquesta sentència que hem sentit i dit moltes de vegades. M'ha vengut al cap a l'hora de començar aquestes línies, però és que crec que no hi queda gens malament per al tema que vull parlar. Segur que aquests darrers dies heu llegit o escoltat als mitjans de comunicació que El Rey d'Espanya va fer una visita a Israel; fins aquí, tot correcte, ja que Sa Majestat viatja bastant complint el protocol inherent al seu càrrec, i sempre que se desplaça sol fer un discurs a l'audiència del país que visita. Bé ido, erem a Israel i el Cap de l'Estat Espanyol, que recordem ho és per designació de l'anterior cap d'Estat D. Francisco Franco i no per sufragi universal, va fer un discurs on es va manifestar favorable al dret a l'autodeterminació del poble Palestí. No és el primer que ho fa, ja que fins i tot l'ONU, entre d'altres organismes i persones, s'hi han mostrat d'acord, però tampoc és la persona o institució (si ho feia com a representant de la "Casa Real Española" o com a Cap d'Estat) més oportuna per a fer aquestes manifestacions, ja que representa un Estat que NO reconeix aquest dret fonamental, reconegut per l'ONU, que és l'autodeterminació, una cosa tan elemental i senzilla com la llibertat d'un poble. La Constitució Espanyola no admet aquest dret elemental col·lectiu, però si que parla en

el seu Preàmbul "dels pobles d'Espanya" i se suposa que aquests pobles estaran formats per persones lliures i responsables. Si la majoria de persones d'aquests pobles realment tenen llibertats, com queda reflectit al títol I de la Carta Magna, el conjunt també n'ha de tenir ja que si sumam individus formam un col·lectiu, sumant drets d'individus el resultat ha d'esser drets col·lectius, i un dels drets col·lectius que falta a la citada Constitució és el DRET A L'AUTODETERMINACIO. Recordem que aquest ha estat reclamat en multitud de vegades des de diverses instàncies, no fa molt de temps per diversos ajuntaments de Mallorca entre els quals hi havia el de Maria, i també el clima conflictiu que se viu al País Basc, originalment bàsicament per la negació al dret de l'autodeterminació.

Crec que l'Estat espanyol haurà d'acabar reconeixent aquest dret, més prest o més tard, i trob que el Cap d'aquest estat no pot anar pregonant per altres terres drets i llibertats elementals que nega a "casa seva" ans al contrari que faci el mateix discurs al Parlament espanyol, substituint "...el Poble Palestí" pel que ells anomenen "...els pobles d'Espanya", i ja veuran si en faran de via, aquests pobles, a deixar de formar part d'Espanya.

Miquel Morey

FONTANERIA

M. Jaume Mezquida

C. I. F. 41.170.442 - M

C/ Camí dels Reis, 25
(antes, 48)

07015 GENOVA - MALLORCA

Tel. (971) 40 33 04